

Sygn. akt III Ca 106/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 05 lutego 2019 roku

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu III Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Paweł Poręba

po rozpoznaniu 05 lutego 2019 roku w Nowym Sączu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą w B.

przeciwko J. K.

przy udziale Miejskiego Rzecznika Konsumentów w N.

o zapłatę

w przedmiocie apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Nowym Sączu

z dnia 24 września 2018 r., sygn. akt I C 485/18

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że :

a) **pkt II nadaje treść:**

„II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda dodatkowo kwotę 4839 zł (cztery tysiące osiemset trzydzieści dziewięć złotych) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 7 grudnia 2017 r. do dnia zapłaty, a w pozostałym zakresie powództwo oddala.”,

b) **pkt III nadaje treść:**

„III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1 947 zł (jeden tysiąc dziewięćset czterdzieści siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania”.

2. w pozostałym zakresie oddala apelację,

3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1150 zł (jeden tysiąc sto pięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

(...)

Sygn. akt III Ca 106/19

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu

z dnia 05 lutego 2019 r.

Wyrokiem z dnia 24 września 2018 r. Sąd Rejonowy w Gorlicach w sprawie z powództwa (...) S.A. z siedzibą w B. przeciwko J. K. przy udziale Miejskiego Rzecznika Konsumentów w N. o zapłatę zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4 242,65 zł z odsetkami umownymi w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie liczonymi od dnia 7 grudnia 2017 r. do dnia zapłaty (pkt I), w pozostałej części powództwo oddalił (pkt II), a koszty procesu między stronami wzajemnie zniósł (pkt III).

Apelację od ww. wyroku wniósł powód zaskarżając wyrok w zakresie punktu II oddalającego powództwo oraz w zakresie kosztów postępowania.

Powód zarzucił naruszenie:

1. art. 385¹ § 1 k.c. w zw. z art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim poprzez przyjęcie, że wysokość wynagrodzenia umownego (prowizji) oraz wynagrodzenia za usługę (...) zawarte w umowie pożyczki nr (...) wiążącej strony są niedopuszczalne, podczas gdy kwoty te – łącznie – nie przekraczają limitu kosztów pozaodsetkowych zawartych w ustawie o kredycie konsumenckim,
2. art. 359 § 1 k.c. w zw. z pkt 1.2 umowy pożyczki poprzez przyjęcie, że stronie powodowej nie należą się odsetki za opóźnienie w płatność rat, podczas gdy odsetki umowne wynikają z czynności prawnej, tj. zawartej umowy pożyczki, która została wypowiedziana z winy pozwanego.
3. Art. 321 § 1 k.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c., tj. nierozpoznanie istoty sporawy i niewskazanie w uzasadnieniu wyroku pełnej podstawy rozstrzygnięcia odnośnie odsetek umownych stanowiących składowe przedmiotowej umowy pożyczki, a w konsekwencji brak zasądzenia ich na rzecz powoda.

Wskazując na powyższe powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kwoty 5 635 zł wraz z odsetkami umownymi za opóźnienie od dnia 7 grudnia 2017 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. Nadto wniósł o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania odwoławczego. Ewentualnie apelujący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja okazała się zasadna w zakresie w jakim odnosi się ona do odmowy zasądzenia wynagrodzenia prowizyjnego i opłaty za usługę (...).

Brak było natomiast podstaw zmiany zaskarżonego orzeczenia odnośnie odsetek i w tym zakresie apelacja podlegała oddaleniu.

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że w sprawie nie zachodzą uchybienia, które Sąd Okręgowy ma obowiązek brać pod uwagę z urzędu, a które skutkują nieważnością postępowania (art. 378 § 1 k.p.c.).

Należy też podkreślić, iż Sąd II instancji nie prowadził postępowania dowodowego, a sprawa rozpoznana była w postępowaniu uproszczonym, dlatego do niniejszego uzasadnienia zastosowanie znajduje art. 505¹³ § 2 k.p.c.

Sąd Okręgowy podziela dokonane przez Sąd Rejonowy ustalenia faktyczne.

Sąd Rejonowy postępowanie przeprowadził prawidłowo i dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, które Sąd Okręgowy w całości podziela i przyjmuje za własne bez konieczności ich ponownego przytaczania (tak: wyrok SN z 9 marca 2006 r., sygn. akt I CSK 147/05, publ. LEX nr 190753). W sytuacji zaś, gdy sąd odwoławczy orzeka na podstawie materiału zgromadzonego w postępowaniu w pierwszej instancji nie musi powtarzać dokonanych ustaleń, gdyż wystarczy stwierdzenie, że przyjmuje je za własne (por. np. orzeczenia SN z dnia 13 grudnia 1935 r., C III 680/34.

publ. Zb. Urz. 1936, poz. 379, z dnia 14 lutego 1938 r., C II 21172/37 publ. Przegląd Sądowy 1938, poz. 380 i z dnia 10 listopada 1998 r., III CKN 792/98, publ. OSNC 1999, nr 4, poz. 83).

Błędna jednakże okazała się ocena prawna postanowień umownych dotyczących kosztów zawarcia przedmiotowej pożyczki.

Zdaniem Sądu Okręgowego uwzględnić należało zarzuty dotyczące naruszenia prawa materialnego m.in. art. 385¹ k.c., gdyż wbrew twierdzeniom zawartym w uzasadnieniu wyroku Sądu I instancji nie można uznać, że postanowienia umowy pożyczki, co do wynagrodzenia prowizyjnego i wynagrodzenia za skorzystanie z (...) są prawnie nieskuteczne.

Przepis art. 385¹ § 1 zdanie drugie k.c. nie dopuszcza możliwości uznania za klauzulę niedozwoloną postanowień określających główne świadczenia stron, w tym ceny i wynagrodzenia, gdy zostały one sformułowane w sposób jednoznaczny. Zgodnie z zasadą transparentności i przy poszanowaniu zasady autonomii woli stron, należy uznać, że reguły ochrony interesów konsumenta powinny ustąpić wobec jednoznacznie określonego zamiaru stron, co do ukształtowania tych podstawowych elementów zobowiązania. Ograniczenie zakresu zastosowania tej przesłanki negatywnej odpowiada przekonaniu, że każdy podmiot zawierający umowę, także konsument, powinien mieć świadomość wiążącego charakteru takiej przedmiotowo istotnej klauzuli nawet, wtedy, gdy ta jest dla niego rażąco niekorzystna, jeżeli brak wątpliwości, co do skutku prawnego zamierzonego przez strony.

W niniejszej sprawie, pożyczkodawca w sposób czytelny i zrozumiały zawarł w umowie nie tylko sam obowiązek uiszczenia tych należności, ale również wprost, na pierwszej stronie umowy pożyczki gotówkowej z dnia 09 maja 2017 r. - w części C1 - wypunktował dane dotyczące pożyczki (k. 75). Precyzyjnie określono w pkt. 1.4 wszelkie koszty kredytu (k. 75-76).

W umowie pożyczki pozwany zobowiązał się do zapłaty na rzecz pożyczkodawcy kwoty 10 764 zł tytułem całkowitej zapłaty (określona została w tabeli - w części B). Na kwotę zobowiązania składała się kwota udzielonej pożyczki w wysokości 5000 złotych, opłata przygotowawcza w wysokości 129 złotych, kwota wynagrodzenia umownego w wysokości 3 939 złotych, kwota 900 złotych z tytułu (...). Kwota zobowiązania miała zostać spłacona w 36 ratach po 299 złotych w terminach wskazanych w harmonogramie spłat stanowiącym załącznik do umowy. Nie można wobec takiej treści umowy z 09 maja 2017 r. twierdzić, że nie była ona uzgodniona indywidualnie z pozwanym, jako konsumentem.

Dopuszczalność zastrzeżenia takich należności w umowie kredytu konsumenckiego wynika z przewidzianej w art. 353¹ k.c. zasady swobody umów i nie można z góry wyłączyć prawa stron do zamieszczenia tego rodzaju postanowień.

Przepisy art. 353¹ k.c. i 65 § 1 k.c. pozwalają bowiem na swobodne kształtowanie stosunku umownego, ale jednak w granicach bezwzględnie obowiązujących przepisów i zasad współżycia społecznego (art. 58 k.c.).

W tym kontekście zgodzić się należy z zarzutem apelacji, iż nieprawidłowo Sąd I instancji przyjął, że zapisy umowne dotyczące wynagrodzenia prowizyjnego oraz opłat za (...) były sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco naruszyły interes konsumenta obciążając go ponad prawne limity. Podkreślenia wymaga, że ocena Sądu I instancji w tym zakresie nie zawiera merytorycznej analizy umowy zawartej przez strony lecz ogranicza się do przytoczenia treści art. 385¹ §1 k.c. i konstatacji o abuzywności umowy.

Taka ocena nie może być przez Sąd Okręgowy podzielona.

Zauważyć należy, że pobieranie opłat przygotowawczych i prowizji w związku z udzieleniem pożyczki jest co do zasady dozwolone. Pobieranie tego typu opłat przy okazji zawarcia umowy jest możliwe także w sytuacji, gdy umowa obejmuje obowiązek zapłaty odsetek za korzystanie z kapitału.

Przewiduje to zresztą wprost ustawa z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (Dz.U. 2014 r., poz. 1497), do której odsyłała umowa.

Ustawa ta do 11 marca 2016 r. nie zawierała żadnych ograniczeń co do wysokości tych opłat mających wpływ na ustalenie rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania. Dopiero w dniu 11 marca 2016 r. wprowadzono - ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2015 poz. 1357) - w art. 36a tej ustawy mechanizm ograniczający wysokość tego typu opłat pozaodsetkowych.

Co do zasady dopuszczalne jest zatem zastrzeżenie prowizji w umowie. Jest to w szczególności uzasadnione, gdy ma ona na celu rekompensatę kosztów poniesionych przez kontrahenta w związku z zawarciem umowy, kosztami obsługi umowy lub ma rekompensować ryzyko związane z jej udzieleniem.

Innym jednak zagadnieniem jest to, że prowizje takie powinny być utrzymane w rozsądnej wysokości, która nie będzie rodzić podejrzeń, iż zastrzeżenie ich zostało uczynione w innym celu niż wyżej wskazane i np. noszą znamiona wyzysku.

Powołane przepisy w art. 36a wprowadziły limit wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytu zarówno w odniesieniu do określonego okresu spłaty kredytu (ust. 1), jak i limit maksymalny dla całości umowy o kredyt konsumencki (ust.2). Maksymalna wysokość wspomnianych kosztów jest ustalana, stosownie do art. 36a ust. 1 cyt. ustawy, poprzez dodanie dwóch wartości: 25% całkowitej kwoty kredytu oraz 30% całkowitej kwoty kredytu obliczonej stosownie do długości okresu spłaty, przy czym wymieniona wartość 30% obowiązuje dla okresu jednego roku. W praktyce oznacza to, że pozaodsetkowe koszty kredytu nie mogą w skali roku przekroczyć 55% (25% + 30%), w skali 2 lat 85% (25% + 60%), a w każdym wypadku 100% całkowitej kwoty kredytu, stosownie do art. 36a ust. 2 u.k.k. W razie ustalenia przez kredytodawcę, na podstawie umowy o kredyt konsumencki, kwoty pozaodsetkowych kosztów kredytu przekraczającej wartości maksymalne wskazane w art. 36a ust. 1 i 2 u.k.k., konsument jest zobowiązany wyłącznie do zapłaty kwoty odpowiadającej rzeczonym wartościom maksymalnym (art. 36a ust. 3 u.k.k.).

Instrument prawny w postaci zasad współzycia społecznego jest wystarczająco elastyczny, aby uwzględnić całość okoliczności niniejszej sprawy. W jego ramach w związku z artykułem 56 k.c. możliwa jest również jedynie zmiana wysokości należnej prowizji tak by interes obu kontrahentów został uszanowany. Skorzystanie z tego instrumentu wymaga oceny całości okoliczności sprawy, w tym zwłaszcza wysokości opłaty, wysokości samej pożyczki, oceny ryzyka kontraktowego ponoszonego przez pozwanego. Do przyjęcia, że mamy do czynienia z takim nadużyciem kontraktowym zwykle potrzebna jest jeszcze negatywna ocena zachowania kontrahenta, który miał przewagę i ją wykorzystał. Tym samym decyzja sądu o udzieleniu ochrony stronie umowy nie może opierać się wyłącznie na stwierdzeniu, że warunki umowy są dla niej niekorzystne. W przeciwnym razie traci ona bowiem impuls dla ochrony własnych interesów, skoro może tę ochronę przerzucić na organ stosujący prawo. Nadmierna dopuszczalność ingerencji sądowej godzi również w umowę, która przestaje być stabilnym punktem odniesienia dla sytuacji prawnej stron.

Przenosząc te uwagi na grunt niniejszej sprawy trzeba stwierdzić, że przewidziane w zawartej z pozwanym umowie pożyczki (pkt. 1.4 – k. 75) koszty kredytu w postaci wynagrodzenia prowizyjnego (3 939 zł) oraz opłaty za (...) (900 zł) wyniosły łącznie 4 839 zł.

Zgodnie z obowiązującymi od 11 marca 2016 r. art. 36a ust 2 ustawy o kredycie konsumenckim pozaodsetkowe koszty kredytu w całym okresie kredytowania nie mogą być wyższe od całkowitej kwoty kredytu. Daje to podstawę do przyjęcia, że pozaodsetkowe koszty kredytu są należne jedynie do wysokości udzielonej pozwanemu pożyczki, tj. do kwoty 5 000 zł. Przewidziane zatem w zawartej z pozwaną umowie pożyczki koszty kredytu w łącznej wysokości 4839 zł mieściły się w ustawowym limicie przewidzianym przez ustawodawcę.

Bezpodstawnie zatem przyjął Sąd Rejonowy, że postanowienia dotyczące ww. kosztów są abuzywne i jako takie nie podlegały zasądzeniu.

Powyższa odmienna ocena Sądu Okręgowego wymusiła stosowną zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez zasądzenie na rzecz powoda dodatkowej kwoty 4839 zł.

Jednocześnie zauważyć należy, że zgłoszone powództwo opierało się na posiadanym przez powoda wekslu (k. 5), który pozwany wystawił jako weksel gwarancyjny in blanco. Okoliczność ta ma istotne znaczenie w kwestii zasądzonych odsetek.

Weksel jest papierem wartościowym ucieleśniającym wyrażoną w nim wierzytelność, co sprowadza się do stwierdzenia, że prawo idzie za dokumentem, bowiem wykonanie praw z weksla jest uzależnione od posiadania tego dokumentu. Zakres odpowiedzialności dłużników wekslowych jest określony przez treść dokumentu. Zobowiązanie wekslowe ma charakter samodzielny i abstrakcyjny a zatem niezależny od podstawy prawnej, która spowodowała jego wystawienie. Innymi słowy skoro powód powołuje się na odpowiedzialność wekslową i nie wskazuje na uzasadnienie swojego roszczenia na treść umowy, to nie ma podstaw do sięgania po jej regulacje w kontekście zasądzonej kwoty i odsetek od niej. Analiza treści stosunku podstawowego miałaby bowiem szczegółowe znaczenie jedynie w kontekście zarzutów pozwanego.

W przypadku odpowiedzialności wekslowej pierwszeństwo mają bowiem przepisy prawa wekslowego, które regulują treść stosunku wekslowego.

Z art. 103 w zw. z art. 48 pkt. 2 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. prawo wekslowe (tekst jednolity Dz.U. 2016 r. poz. 160) wynika, że w przypadku opóźnienia w zapłacie weksla wystawionego i płatnego w P. należą się od wystawcy weksla własnego odsetki ustawowe. Obecnie są to odsetki ustawowe za opóźnienie, których wysokość uregulowano aktualnie w 481 § 2 k.c.

Nie można również stwierdzić, jak skonstatował to Sąd Rejonowy, że warunki zaproponowane w treści umowy z dnia 09 maja 2017 r. (k. 75-79), przez powoda powodowałyby zaprzeczenie skutku prawnego z treści art. 359 k.c. i w istocie skutkowały obejściem przepisów o odsetkach maksymalnych. Z woli ustawodawcy, takie działanie powoda jest już w pełni dopuszczalne.

W dniu zawarcia rzeczonyj umowy obowiązywał już przepis określający maksymalne pozaodsetkowe koszty kredytu, czyli znowelizowany przepis art. 36a u.k.k. Przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko, co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości (art. 720 § 1 k.p.c.). Strony mogą się umówić o odpłatny charakter pożyczki w ramach swobody umów (art. 353¹ k.c.), co zresztą w warunkach gospodarki rynkowej należy uznać za normę.

Strony mogą umówić się o wysokość odsetek za opóźnienie (art. 481 § 2 k.c.), przy czym maksymalna wysokość odsetek za opóźnienie nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie (odsetki maksymalne za opóźnienie – art. 481 § 2¹ k.c.).

Takie też odsetki Sąd Rejonowy zasądził w wyroku.

Stąd zawarty w apelacji zarzut naruszenia art. 359 § 1 k.c. w zw. z pkt 1.2 umowy pożyczki poprzez przyjęcie, że stronie powodowej nie należą się odsetki za opóźnienie w płatności rat, podczas gdy odsetki umowne wynikają z czynności prawnej, tj. zawartej umowy pożyczki, która została wypowiedziana z winy pozwanego jest gołosłowny.

Podobnie niezasadny okazał się zarzut apelacji odnośnie naruszenia art. 321 § 1 k.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c.. Skarżący zarzucił nierozpoznanie istoty sporawy i niewskazanie przez Sąd I instancji w uzasadnieniu wyroku pełnej podstawy rozstrzygnięcia odnośnie odsetek umownych stanowiących składowe przedmiotowej umowy pożyczki, a w konsekwencji brak zasądzenia ich na rzecz powoda.

O uchybieniu przepisowi art. 328 § 2 k.p.c. można mówić jedynie wtedy, gdyby uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia nie zawierało danych pozwalających na kontrolę tego orzeczenia (tak: postanowienie SN z dnia 21 listopada 2001 r., I CKN 185/01, publ. Lex nr 52726, zob. też wyroki SN: z dnia 18 marca 2003 r., IV CKN 1862/00, publ. Lex nr 109420, z dnia 5 października 2005 r., I UK 49/05, publ. M.Praw. 2006, nr 4, s. 214). Sąd zobowiązany jest zatem do wyjaśnienia motywów podjętego rozstrzygnięcia w sposób umożliwiający przeprowadzenie kontroli instancyjnej zaskarżonego orzeczenia.

Sąd Rejonowy tymczasem w pisemnym uzasadnieniu odniósł się do całego zebranego w sprawie materiału dowodowego, który ograniczał się w zasadzie do dokumentów i zeznań pozwanego.

Zgodnie z art. 321 § 1 k.p.c., Sąd nie może wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać ponad żądanie. Nie ulega zatem wątpliwości, że powołany przepis wprowadza zasadę rządzącą rozstrzyganiem spraw w procesie cywilnym, polegającą na tym, że zakres wyrokowania określony jest żądaniem powoda. Żądanie powoda - zarówno samo żądanie, jak i uzasadniające je okoliczności faktyczne - wyrażone jest w procesie po raz pierwszy w pozwie (art. 187 § 1 k.p.c.), stanowiąc jego treść. Granice żądania określają również wysokość dochodzonych roszczeń (J. Gudowski, M. Jędrzejewska, [w:] Komentarz do art. 321 Kodeksu postępowania cywilnego, pod red. T. Erecińskiego, Lex 2012). Dodatkowo w orzecznictwie sądowym wskazuje się, że zakaz orzekania ponad żądanie odnosi się bądź do samego żądania (petitum), bądź do jego podstawy faktycznej (causa petendi).

Sąd jest związany zarówno samym żądaniem pozwu, jak i jego podstawą faktyczną.

Sąd nie może zatem zasądzać czego innego od tego, czego żądał powód, więcej niż żądał powód, ani na innej podstawie faktycznej niż wskazana przez powoda (zob. m. in. wyrok SN z dnia 9 lutego 2012 r., I PK 95/11, MoP 2012, nr 3, s. 114; wyrok SN z dnia 23 lipca 2015 r., I CSK 549/14, Legalis).

Przez podanie okoliczności faktycznych - uzasadniających zgłoszone żądanie - należy rozumieć sytuację, w której powód opisuje w pozwie konkretne wydarzenia historyczne, z którymi wiąże powstanie po jego stronie określonego roszczenia wobec pozwanego. Wymóg przytoczenia w pozwie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie określa art. 187 § 1 pkt 2 k.p.c.. Oznacza to, że sąd może orzekać jedynie o roszczeniach, które wynikają z faktów przytoczonych przez powoda. Podstawą orzeczenia nie mogą być zaś okoliczności faktyczne, których powód nie objął swymi twierdzeniami (art. 321 § 1 k.p.c.). Związanie sądu granicami żądania obejmuje nie tylko wysokość i rodzaj dochodzonego świadczenia, ale także elementy motywacyjne uzasadniające żądanie. Jak podniósł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 maja 2008 r. III CSK 17/2008 (LexPolonica nr 2019491) sąd orzeka o roszczeniach, które wynikają z faktów przytoczonych przez powoda.

Przepisy prawa materialnego wskazywane przez powoda, jako podłoże jego żądań, nie wiążą Sądu i mogą być przezeń pominięte przy wydawaniu orzeczenia co do istoty sporu, konstrukcja podstawy prawnej rozstrzygnięcia należy bowiem do Sądu (tak SN m.in. w wyroku z dnia 25 kwietnia 2008 r., II CSK 613/07, LEX nr 420867).

Innymi słowy przyjęcie przez Sąd innej podstawy rozstrzygnięcia, niż wskazana w pozwie nie stanowi wyjścia poza granice żądania w ujęciu art. 321 § 1 k.p.c., natomiast oparcie wyroku na podstawie faktycznej niepowołanej przez powoda jest orzeczeniem ponad żądanie w rozumieniu art. 321 k.p.c.

W orzecznictwie panuje również zgodność co do tego, iż związanie granicami żądania nie oznacza, że Sąd jest związany w sposób bezwzględny samym sformułowaniem zgłoszonego żądania. Jeżeli treść żądania jest sformułowana niewyraźnie, niewłaściwie, nieprecyzyjnie to Sąd może, a nawet ma obowiązek odpowiednio je zmodyfikować, jednakże zgodnie z wolą powoda i w ramach podstawy faktycznej powództwa. Ingerencja Sądu nie może być w tym zakresie zbyt daleko idąca, chodzi o nadanie objawionej w treści pozwu woli powoda poprawnej jurydycznie formy (zob. wyroki SN z dnia: 28 czerwca 2007 r., IV CSK 115/07, LEX nr 358817, 8 lipca 2011 r., IV CSK 536/10, LEX nr 1084734).

Ponadto art. 321 § 1 k.p.c. zakazuje zasądzać nie tylko więcej, niż powód żąda, lecz nie pozwala również wyrokować co do rzeczy, która nie była przedmiotem żądania, czyli zasądzać coś innego, niż strona żądała.

Reasumując, wbrew stanowisku apelującego stwierdzić należy, że kwota określona zaskarżonym wyrokiem została zasądzona z odsetkami umownymi jak w pozwie i w tym zakresie apelacja oparta na zarzucie braku zasądzenia takich odsetek jest niezrozumiała.

Kwota taka w ocenie Sądu Okręgowego podlegała jednak zasądzeniu z ustawowymi odsetkami za opóźnienie a nie z wyższymi odsetkami umownymi. Dla porządku należy podnieść, że Sąd Okręgowy jest związany zakazem reformationis in peius z art. 384 k.p.c. i nie może skorygować wyroku Sądu Rejonowego na niekorzyść apelującego w zakresie odsetek umownych od kwoty zasądzonej przez Sąd pierwszej instancji. Z tych względów zarzuty dotyczące odsetek zasądzonych w pkt I zaskarżonego wyroku nie zasługiwały na uwzględnienie.

Sąd drugiej instancji rozpoznający sprawę na skutek apelacji jest związany zarzutami dotyczącymi naruszenia prawa procesowego (tak: wyrok SN z dnia 18 czerwca 2010 r. V CSK 448/09, publ. LEX nr 677914; uchwała 7 sędziów SN z 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, publ. OSNC 2008, Nr 6, poz. 55). Związanie to oznacza, że Sąd Okręgowy nie bada obecnie i nie rozważa wszystkich możliwych i hipotetycznych naruszeń prawa procesowego popełnionych przez Sąd Rejonowy.

Mając na względzie powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w pkt. II w ten sposób, że zasądził dodatkowo od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4839 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 7 grudnia 2018 r. , tj. od dnia następnego po terminie płatności weksla (k. 5), a w pozostałym zakresie oddalił powództwo.

Konsekwencją powyższej zmiany była także konieczność zmiany orzeczenia o kosztach procesu zawartego w pkt. III zaskarżonego wyroku. Na podstawie art. 98 §1 k.p.c. Sąd Okręgowy zmienił punkt II zaskarżonego orzeczenia i zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1 947 zł. Na koszty te założyły się kwoty: 130 zł – opłata od pozwu i za nadanie klauzuli, 1800 zł wynagrodzenie pełnomocnika w stawce minimalnej ustalone stosownie do § 2 pkt. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015r. poz. 1800) i 17 zł opłata od pełnomocnictwa.

W pozostałym zakresie (co do odsetek) Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację powoda jako niezasadną.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 §1 k.p.c.

Sąd Okręgowy zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1150 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego. Na koszty te złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w kwocie 900 zł, ustalone stosownie do § 2 pkt. 3 w zw. z § 10 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015r. poz. 1800) i obliczone stosownie do wartości przedmiotu zaskarżenia (k. 121) oraz 250 zł tytułem należnej opłaty od apelacji uiszczonej przez powoda.

Należy oddać, że zarówno powództwo jak i apelacja zostały oddalone w znikomym zakresie, dlatego nie było podstaw do stosunkowego rozdzielenia kosztów na podstawie art. 100 k.p.c.

(...)